CONSILIUL JUDEȚEAN HUNEDOARA
MUZEUL CIVILIZAŢIEI DACICE ŞI ROMANE
330005 - DEVA, bd. 1 Decembrie, nr. 39, jud. Hunedoara, România
C.I.F. 4521460; telefon: 0254 21 67 50; fax: 0254 21 22 00
www.mcdr.ro; muzeucdr.deva@gmail.com

SESIUNEA ANUALĂ DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE
A MUZEULUI CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE DEVA

PROGRAM GENERAL

Miercuri, 02 decembrie 2026 – Hațeg

14.00 – Sosirea și cazarea participanților

19.30 – Cina (Parc Café & Bistro Restaurant Hațeg)

Joi, 03 decembrie 2026 – Castelul Nopcsa Săcel

9.30 – 11.30 – Deschiderea oficială a lucrărilor sesiunii

11.30 – 12.00 – Coffee break

12.00 – 13.30 – Lucrări pe secţiuni

13.30 – 15.00 – Masa de prânz

15.00 – 17.00 – Lucrări pe secţiuni

17.00 – 17.30 – Coffee break

17.30 – 20.00 – Lucrări pe secţiuni

20.00 – Cina

Vineri, 4 decembrie 2026 – Castelul Nopcsa Săcel

09.30 – 11.00 – Lucrări pe secţiuni

11.00 – 11.30 – Coffee break

11.30 – 13.30 – Lucrări pe secţiuni

13.30 – 15.00 – Masa de prânz

15.00 – Plecarea participanților

Joi, 03 decembrie 2026 – Castelul Nopcsa Săcel

09.30 – ***Deschiderea oficială a Sesiunii Anuale de Comunicări Științifice***
Manager LILIANA ȚOLAȘ (Muzeul Civilizației Dacice şi Romane, Deva) – *Cuvânt de deschidere*

Lansări de carte:

Sargetia. Acta Musei Devensis, S. N., XVI (LII), 2025, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2025
Prezintă dr. ANTONIU TUDOR MARC (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva)

Pr. Prof. univ. dr. CONSTANTIN VALER NECULA, ***Imagine și simbol în Cultura Cucuteni***, Editura Palatul Culturii, Iași, 2026
Prezintă dr. MARIUS-GHEORGHE BARBU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva)

Lucrări în plen:

RĂZVAN ALIN HENȚ (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) –*„Strămoșii noștri dacii”: arheologia și intrumentalizarea trecutului în România postcomunistă*

NONA PALINCAȘ, DORIN SÂRBU, CĂTĂLIN I. NICOLAE (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București) – *Sfârșitul inocenței: câteva observații privind arheologia și statul de drept*

OTTMAR TRAȘCĂ (Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca) – *Servicii secrete germane în România: rezidența OKW/Amt/Ausland/Abwehr – „Abswehrstelle Rumänien” și colaborarea informativă cu Serviciul Secret/Serviciul Special de Informații (SSI), 1939-1944*

SECȚIUNEA PREISTORIE ȘI PROTOISTORIE
Joi, 3 decembrie 2026, orele 12.00 – 13.30
Moderator: Radu Băjenaru

MARIAN COSAC (Universitatea Valahia din Târgoviște) – *Paleoliticul mijlociu din carstul Cheilor Vârghișului (jud. Harghita) în contextul paleoliticului mijlociu din Carpații românești*

CONSTANTIN V. NECULA (Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna", Universitatea „Lucian Blaga" Sibiu) – *Estetică și mitologie în înțelegerea arheologiei designului cultural al artei preistorice*

ALINA GHEORGHE (Muzeul Banatului Montan, Reșița) – *Plastică antropomorfă vinčiană în Banatul de Munte: descoperiri, contexte și perspective de cercetare*

CRISTIAN OPREAN (Muzeul Banatului Montan, Reșița) – *Animalele în universul spiritual al comunităților preistorice de la Parța*

SANDA BĂCUEȚ-CRIȘAN (Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău) – *Noi descoperiri arheologice neolitice de la Pericei – Keller Tag, jud. Sălaj*

SECȚIUNEA PREISTORIE ȘI PROTOISTORIE
Joi, 3 decembrie 2026, orele 15.00 – 20.00
Moderator: Denis Topal

MIHAI GLIGOR (Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Departamentul de Istorie, Arheologie și Patrimoniu) – *Plastica eneolitică aparținând grupului Foeni de la Alba Iulia* – Lumea Nouă. *Studiu tipologic, digitizare tridimensională şi analize arheometrice*

MIHAELA M. BARBU (Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *O rediscutare a materialului litic cioplit din necropola eneolitică de la Decea, jud. Alba*

ROXANA E. STĂNCESCU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Antropologia tatuajului*

CRISTIAN IOAN POPA, VIOREL LUDUȘAN (Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia) – *Descoperiri inedite Coţofeni târzii la Sălciua – Peştera Tunel*

CĂLIN GHEMIȘ (Muzeul Țării Crișurilor Oradea) – *Topoare aparținând Bronzului Timpuriu descoperite în Bihor*

ANTONIU MARC, IOANA BARBU, COSTIN ȚUȚUIANU, MARIUS BARBU, MIHAELA BARBU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Despre ceramica epocii târzii a bronzului de la Vețel – Luncă. Aspecte culturale și de cronologie relativă*

RADU BĂJENARU (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan", Bucureşti) – *Depozitul de la Bălăneşti (jud. Gorj) şi câteva date preliminare privind proveniența cuprului în epoca târzie a bronzului din Oltenia*

NICOLAE C. RIȘCUȚA (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Depozitul de bronzuri de la Șoimuș (jud. Hunedoara)*

ILIE LASCU, CRISTIAN FLORESCU, GABRIEL BALTEȘ (Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia) – *Depuneri rituale aparținând culturii Gáva descoperite în cercetarea preventivă de la Lunca Mureșului*

SECȚIUNEA PREISTORIE ȘI PROTOISTORIE
Vineri, 4 decembrie 2026, orele 9.30 – 13.30
Moderator: Mihai Gligor

AUREL ZANOCI, DUMITRU CONDREA (Centrul de Arheologie „Ion Niculiță", Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău) – *Noi cercetări la siturile de epoca fierului din microzona Hansca, Republica Moldova*

DENIS TOPAL (Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău) – *Akinakes în izvoarele scrise romane*

SERGIU SERBINOV, MIHAIL BĂȚ (Centrul de Arheologie „Ion Niculiță", Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău) – *Noi date despre fibulele de schemă tracică descoperite pe teritoriul Republicii Moldova*

HOREA POP (Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău), IOSIF V. FERENCZ (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Despre un mormânt de războinic celt descoperit în județul Sălaj*

VASILE IARMULSCHI (Freie Universität Berlin) – *Câteva observații cu privire la așa-numitele fibule sinusoidale (geschweifte) din silvostepa carpato-nipreană*

SEBASTIAN MATEI (Muzeul Județean Buzău) – *Fibulele-linguriță descoperite la Curbura Carpaților*

IOSIF V. FERENCZ (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Un obiect cu funcționalitate necunoscută descoperit la Ardeu*

DORIN CĂRĂBEȚ (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Considerații asupra gropilor cu oase de vulturi descoperite la Alba Iulia. Importanță și strategii de promovare*

SECȚIUNEA ARHEOLOGIE CLASICĂ ȘI A EVULUI MEDIU
Joi, 3 decembrie 2026, orele 12.00 – 13.30
Moderator: Mihai Bărbulescu

ALEX OBREJAN (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Colonia Dacica Sarmizegetusa. Restituiri arheologice din documentația inedită (Gică Băeștean, 1996-2026)*

OVIDIU ȚENTEA (Muzeul Național de Istorie a României, București) – *Colonia Dacica Sarmizegetusa. Perspective asupra peisajului arheologic deschise de secetă*

VIORICA RUSU-BOLINDEȚ (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca), MIHAI GLIGOR, RAUL TRIF, CĂLIN ȘUTEU, ALIN CĂDAN (Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia) – *Vasele ceramice antropomorfe din Dacia romană: noi date oferite de descoperirile arheologice recente*

RADU OTA, MIRUNA LIBIȚĂ-PARTICĂ, IOAN MUNTEAN (Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia) – *Cercetări arheologice în Colonia Aurelia Apulensis, zona de nord-est (campania 2026)*

SECȚIUNEA ARHEOLOGIE CLASICĂ ȘI A EVULUI MEDIU
Joi, 3 decembrie 2026, orele 15.00 – 20.00
Moderator: Daniela Marcu-Istrate

DANIEL CIOATĂ, NICOLETA MAN, CIPRIAN GERMAN, DIANA ANGYUȘ, ANAMARIA MARCHIȘ (Muzeul Județean Mureș) – *Discuții privind planimetria castrului de la Sărățeni, jud. Mureș*

DAN MATEI (Muzeul de Istorie Turda) – *Un punct din glacisul de pe latura septentrională a castrului legiunii* V Macedonica de la Potaissa-*Turda într-o cercetare preventivă recentă*

DAN MATEI, PAUL CHIOREAN, IOANA MĂRINCEAN, DANIEL CERBAN (Muzeul de Istorie Turda) – *Bărăci (*centuriae*) din castrul legiunii V Macedonica de la Potaissa – Turda relevate în cadrul proiectului de restaurare, punere în valoare și introducere în circuitul turistic (2021-2022, 2026)*

LIVIU PETCULESCU (Muzeul Național de Istorie a României, București) – *Un nou tip de piese romane militare: cataramele zoomorfe*

RALUCA BERCEANU (Universitatea „Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca) – *Analiza antropologică a unui mormânt de la Sutor*

MARIUS G. BARBU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Cariere mari și mici (de exploatare a pietrei) în zona Miciei*

TUDOR ULIȚA-SÎNJOAN (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Colegiile din Dacia. Câteva studii de caz*

MIHAI BĂRBULESCU (Academia Română) – *Ultima dedicație păgână din Dacia*

MIHAELA SIMION, DECEBAL VLEJA (Muzeul Național de Istorie a României, București) – *Lot 4 CFR Timișoara – Arad. Sinteza cercetărilor preventive*

SECȚIUNEA ARHEOLOGIE CLASICĂ ȘI A EVULUI MEDIU
Vineri, 4 decembrie 2026, orele 9.30 – 13.30
Moderator: Viorica Rusu-Bolindeț

DAN BĂCUEȚ-CRIȘAN (Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău) – *Habitatul medieval timpuriu în spațiul nord-vestic al României, secolele VII-XI*

GABRIEL IZDRAILĂ, ALEXANDRA PAULA SICOE (Muzeul Palatul Principilor Transilvaniei din Alba Iulia) – *O locuință medievală timpurie (sec. X-XI) din curtea Palatului Principilor din Alba Iulia*

ANDREI PRIAN (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca) – *O cămașă medievală de zale, inedită, din colecția Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei*

CĂLIN I. TIMOC (Liceul Montessori, Timișoara) – *Alba-Iulia (Apulum) și împrejurimile sale în cartografia habsburgică a secolului al XVIII-lea. Noi date și observații*

DANIELA MARCU-ISTRATE (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București), IONUȚ-COSMIN CODREA (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva), CĂTĂLINA STATE (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București), IRINA M. VLAD (Muzeul Olteniei, Craiova) – *Arheologie în șantierul de restaurare: cazul Bisericii Sf. Apostoli din Târgu Jiu*

IONUȚ-COSMIN CODREA (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Pipele de lut descoperite la Băile romane de la Geoagiu-Băi*

MIHAI C. CĂSTĂIAN (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Cercetări arheologice la Peștera Gura Cetății - sat Peștera, com. Sălașu de Sus, jud. Hunedoara*

SECȚIUNEA ISTORIE
Joi, 3 decembrie 2026, orele 12.00 – 13.30
Moderator: Remus Câmpeanu

IOAN BODOCHI (Muzeul Castelul Corvinilor, Hunedoara) – *Curtea Husarilor. Partea mai puțin cunoscută a Castelului Corvinilor de la Hunedoara*

DUMITRU-CĂTĂLIN ROGOJANU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Comemorarea lui Iancu de Hunedoara la 570 de ani de la moartea sa*

CAMELIA-ELENA CĂLIN (Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești) – *O carte, o școală, un proiect de țară. Dinicu Golescu și „Însemnare a călătoriei mele" la 200 de ani de la publicare*

MIRCEA BARON (Universitatea din Petroșani) – *Constantin Brâncuși: 150 de ani de la naștere. De ce s-a construit Coloana Infinită/Coloana recunoștinței fără de sfârșit din Tripticul Monumental de la Târgu Jiu, la Atelierele Centrale Petroșani (A.C.P.)*

SECȚIUNEA ISTORIE
Joi, 3 decembrie 2026, orele 15.00 – 17.00
Moderator: Mircea Baron

RAOUL MARIUS ȘEPTILICI (Muzeul Național al Banatului, Timișoara) – *Gradl – o familie de șvabi – una dintre cele multe din Banat*

DRAGOȘ CURELEA (Liceul Tehnologic „Avram Iancu", Sibiu) – *Reconstituiri din biografia ofițerului de cavalerie Hanibal Orațiu Dobjanski (1912-1946)*

MINODORA DAMIAN (Muzeul Banatului Montan, Reșița) – *Corespondențe uitate, destine recuperate. Antreprenoarele din Banatul Montan în prima jumătate a secolului al XX-lea*

GEORGETA DEJU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *„Din viața mea" – versuri și însemnări despre Marele Război*

DANIELA CURELEA (Colegiul Tehnic „Cibinium", Sibiu) – *Momente din istoria Despărțământului central județean „Astra" Cetatea-Albă (1924-1938)*

SECȚIUNEA ISTORIE
Joi, 3 decembrie 2026, orele 17.30 – 20.00
Moderator: Dragoș Curelea

CRISTINA PLOSCĂ (Direcția Județeană pentru Cultură Sibiu) – *Crișana – Societate de Economii și Credit din Brad, bancă importantă în dezvoltarea Zarandului; activitatea între anii 1930-1948*

DANIEL I. IANCU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Din activitatea „Asociațiunii Române pentru Propaganda Aviației (ARPA)", Filiala Județului Hunedoara – Deva, pe anul 1935*

CARMEN ALBERT (Muzeul Banatului Montan, Reșița) – *Aurel Cosma jr. în documentele CNSAS - abordare imagologică*

REMUS CÂMPEANU (Institutul de Istorie „George Barițiu", Cluj-Napoca) – *Lideri maghiari ai PCR în vizorul diplomației Ungariei*

GHEORGHE FIRCZAK (Uniunea Culturală a Rutenilor din România) – *Considerații privind aprecierea lui Iancu de Hunedoara în istoriografia maghiară*

VALENTIN LOCOTA (cercetător independent, Deva) – *„Ne fură ruşii!" – Armata Roşie în județul Hunedoara*

LĂCRĂMIOARA ȘTEFAN (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Activitatea muzeului devean ilustrată în paginile ziarului „Drumul Socialismului"*

SECȚIUNEA PATRIMONIU
Joi, 3 decembrie 2026, orele 12.00 – 13.30
Moderator: Valentin Trifescu

ALEXANDRU-DANIEL PITICARI (Biblioteca Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca) – *Miron Costin și mitul cinegetic al vânătorii corbului: De la legendă la codex la însemn heraldic (surse și reverberații istorico-simbolice)*

MARIUS OANȚĂ (cercetător independent, București) – *„Per Nostra Gente Bulgarica": Conventul Franciscan din Deva în lumina Cronicii lui Blasius Kleiner (1761)*

BODÓ CRISTINA (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Patrimoniul Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara. Donații*

MARIA HADIJI (Muzeul Satului Bănățean, Timișoara) – *Muzeul contemporan: de la conservarea patrimoniului la experiența participativă a vizitatorului*

SECȚIUNEA PATRIMONIU
Joi, 3 decembrie 2026, orele 15.00 – 17.00
Moderator: Alexandru-Daniel Piticari

OANA OMETA (Universitatea „Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca) – *Comunicarea istoriei în mediul digital: oportunități pentru educația media*

WALDEMAR-ALEXANDER MEGERLE (Colecția de Artă și Etnografie „Simona și Waldemar Megerle", Lugoj) – *Strălucirea zestrei bănățene*

VALENTIN TRIFESCU (Muzeul Național Brukenthal, Sibiu) – *„Perioada franceză" din creația lui Ion Vlad reflectată în lucrări și documente păstrate în colecția Muzeului Național Brukenthal*

FLORIN GERARD CĂLIN (Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești) – *Muzeul etnografic de la Golești la 60 de ani de la înființare*

SECȚIUNEA PATRIMONIU
Joi, 3 decembrie 2026, orele 17.30 – 20.00
Moderator: Oana Ometa

MARIA IUSTINA BOGDAN (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Începuturile colecției etnografice la muzeul din Orăștie*

DANIELA CRISTINA ȘENDROIU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Ignatul în ținutul Orăștiei*

GIGI DUMITRU OLARIU (Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu", București) – *Tehnologii în restaurare – metode recente de vizualizare non-invazivă a patrimoniului arhitectural*

CORINA MUNTEAN (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Patrimoniul cultural neclasat și vulnerabil: bisericile de lemn din județul Hunedoara*

EMIL-DRAGOȘ GAVRILĂ (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Caricatura în perioada comunistă: revista „Urzica"*

SECȚIUNEA RESTAURARE – CONSERVARE
Joi, 3 decembrie 2026, orele 12.00 – 13.30
Moderator: Petronela Fotea

SIMONA VIOLETA GHEORGHE (Muzeul Olteniei Craiova) – *Ceramică funerară din cultura Gârla Mare – Cârna – intervenții de restaurare și conservare*

DORIN BARBU (Muzeul Național Brukenthal Sibiu) – *Restaurare metal, cele mai interesante lucrări din 1990-2026*

GABRIELA DRAGOMIR (Muzeul Național de Istorie a României) – *Restaurarea ceramicii arheologice. Exemple de restaurări trecute și prezente*

IULIA MARIA PASCU (Muzeul Național Brukenthal Sibiu) – *Etapele restaurării gravurii „Sextus Tarquinius și Lucreția"*

RUXANDRA-IOANA STROIA, POLIXENIA - GEORGETA POPESCU (Muzeul Național Brukenthal Sibiu) – *Studiu privind restaurarea unei cărți medievale pe suport de pergament*

SECȚIUNEA RESTAURARE – CONSERVARE
Joi, 3 decembrie 2026, orele 15.00 – 20.00
Moderator: Gabriela Dragomir

OTILIA MIRCEA (Complexul Muzeal Național Neamț) – *Manifestări diferențiate de degradare la artefacte din metal din același context arheologic*

FLOARE GHERCIA (Muzeul Național al Banatului Timișoara) – *Restaurarea unui document nobiliar de secol XX*

LUMINIȚA VERONICA BUJANCĂ (Muzeul Național al Banatului Timișoara) – *Intervenții de restaurare asupra unui act heraldic din secolul al XIX-lea*

LUMINIȚA PAUL (Muzeul Național al Banatului Timișoara) – *Provocări și strategii în relocarea colecțiilor Muzeului Național al Banatului*

DAN OCTAVIAN PAUL (expert restaurator independent) – *Despre Codul Patrimoniului*

MARIA MÂȚU (expert restaurator independent) – *Titlu rezervat*

LIDIA LEFTER (Muzeul Satului Bănățean Timișoara) – *Conservarea și păstrarea obiectelor primite prin donație în anul 2026*

PETRONELA FOTEA (Muzeul Național Țăranului Român) – *Managementul restaurării științifice post semicentenar*

IOANA POPIȚIU (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Mediatizarea activității de restaurare ca mod de conștientizare a importanței acesteia în salvarea patrimoniului cultural național*

SECȚIUNEA RESTAURARE – CONSERVARE
Vineri, 4 decembrie 2026, orele 9.30 – 13.30
Moderator: Floare Ghercia

CARMEN BURZ (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Restaurarea ceramicii arheologice. Studiu de caz*

LUMINIȚA BOGDAN (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva) – *Restaurarea unui volum de sec. XVIII*

FLAVIUS LEGRAND (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Restaurarea materialului arheologic pe suport anorganic*

SIMONA PREDA (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Restaurarea obiectelor dacice din fier*

GRIGORE ADRIAN URECHIAT (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Conservarea și valorificarea obiectelor de patrimoniu din creația pictorului Ion Stoica din colecția Biserica „Buna Vestire" din Ormindea, jud. Hunedoara*

ADRIAN STROIA (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Monede redescoperite din colecția MCDR Deva*

MARIUS GABRIEL RUS (Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva) – *Starea de conservare a castelelor hunedorene*